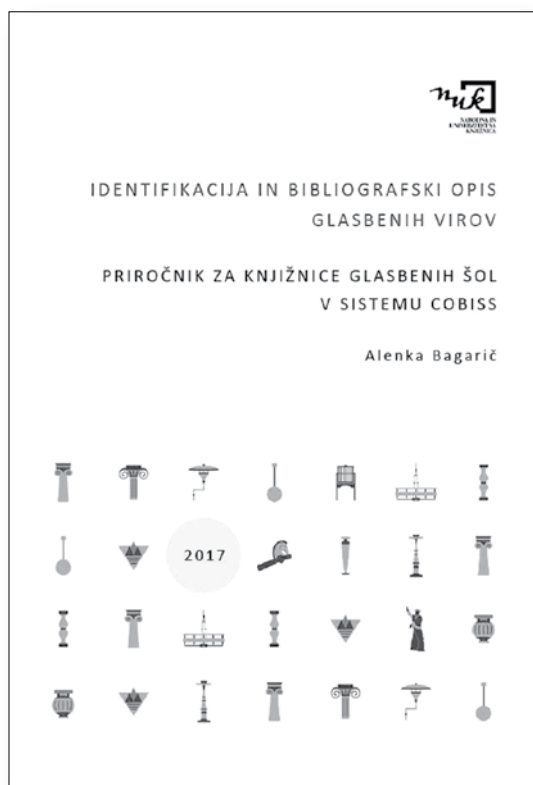

Romana Fekonja

Alenka Bagarič: Identifikacija in bibliografski opis glasbenih virov: priročnik za knjižnice glasbenih šol v sistemu COBISS

V času intenzivnega vključevanja šolskih knjižnic v nacionalni vzajemni bibliografski sistem (COBISS) se je pokazala potreba po priročniku tudi za glasbene šole. Šolski knjižničarji glasbenih šol so svoje izobraževanje s področja obdelave gradiva opravili že pred nekaj leti ali pa je bilo le-to pomanjkljivo. Sodelovanje v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu zahteva drugačna znanja in šolski knjižničar je v svoji knjižnici sam (glede na normative za zaposlitev je po navadi zaposlena ena oseba)

ter ne more računati na pomoč sodelavcev iz iste knjižnice. Več ali manj mora sam poiskati podatke, informacije in tudi odgovore na svoja vprašanja. Zato je priročnik izjemno dobrodošel, saj je vedno pri roki in najdemo odgovore na svoja (strokovna) vprašanja.

Tako vam v tem zapisu predstavljamo priročnik avtorice Alenke Bagarič z naslovom Identifikacija in bibliografski opis glasbenih virov: priročnik za knjižnice glasbenih šol v sistemu COBISS, ki je na voljo v elektronski obliki na povezavi: https://cezar.nuk.uni-lj.si/common/files/studije/prirocnik_glasbene_cobiss.pdf. Avtorica Alenka Bagarič ima dolgoletne izkušnje pri katalogizaciji glasbenih virov in je tudi vodja Glasbene zbirke Narodne in univerzitetne knjižnice.

Potreba po tovrstnem priročniku se je pokazala že prej, vendar pa je od leta 2015 s prehodom šolskih knjižnic glasbenih šol v sistem COBISS postala še izrazitejša.

Pri vključevanju šolskih knjižnic glasbenih šol v nacionalni vzajemni bibliografski sistem ni toliko v ospredju obdelava glasbenih virov, saj imajo le redki šolski knjižničarji dovoljenje za vzajemno katalogizacijo. Bolj je aktualno področje identifikacije glasbenih virov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu. Pojavila se je potreba po zapisanih izhodiščih in konkretnih navodilih za predpripravo in samo vpisovanje glasbenih virov v kataloge šolskih knjižnic.

Obdelava oz. identifikacija glasbenih virov je posebno poglavje in v času izobraževanja za bibliotekarsko stroko ni posebej v ospredju. Tako so šolski knjižničarji glasbenih šol na začetku dela v šolski knjižnici glasbenih šol, kjer je večina gradiva glasbenih virov, pred zahtevno nalogo. Morajo se malce bolj poglobiti v specifične tovrstnega gradiva. Ob tem pa so bolj ali manj prepuščeni lastni iznajdljivosti pri iskanju odgovorov na tovrstna vprašanja. Šolski knjižničarji se premalo zavedamo, da je knjižnični katalog namenjen uporabnikom knjižnice, da najdejo bibliografski vir, ga identificirajo, izberejo, poiščejo in pridobijo ter najdejo informacijo, ki jo želijo. Velikokrat imamo pri svojem delu občutek, da je katalog gradiva knjižnice namenjen samemu sebi. Z vključevanjem v nacionalni vzajemni bibliografski sistem bo tudi to pojmovanje preseženo, saj bodo knjižnični katalogi še dostopnejši (in vidnejši) javnosti.

Priročnik prinaša praktična navodila in primere za bibliografsko obdelavo glasbenih publikacij – zapisane glasbe ne glede na medij oziroma nosilec zapisa.

Osrednje poglavje obravnava posamezne elemente bibliografskega opisa; osnovni elementi za identifikacijo opisanega vira: naslov, odgovornost, podatek o izdajo in založništvu, opis vrste vira in opis fizičnih lastnosti vira. Vse razlage so ponazorjene s primeri vnosa podatkov v format COMARC/B in ilustracijami iz gradiva. Izbrani primeri so predvsem iz novejšega gradiva, ki se zelo pogosto pojavlja v šolskih knjižnicah glasbenih šol.

Poglavje o normativnih podatkih se osredotoča na elemente osebne in korporativne odgovornosti.

V priročniku je tudi poglavje o vsebinski analizi bibliografskih virov, ta se omejuje na beleženje glasbenih oblik in glasbenih zasedb ter določanje UDK-vrstilcev po predlaganem šifrantu.

Kot dodano vrednost omenjamo še glosar, ki je ena od prilog priročnika. Ta služi kot zbir definicij, ki se pojavijo v priročniku, in drugih dokumentov in te definicije so dobrodošel nabor terminov. Druge priloge, ki so knjižničarjem brez osnovnega glasbenoteoretičnega znanja v veliko pomoč pri uporabi priročnika in katalogizaciji, so še razlaga pojmov, izrazov in simbolov ter zbir oznak za glasbene tonalitete, posebne oznake gradiva, glasbene oblike in zvrsti ter glasbene zasedbe.

Priročnik zaključuje poglavje bibliografija s seznamom načel, pravil, standardov, modelov in literature.

V predstavitvi priročnika so kolegi iz NUK-a zapisali, da je priročnik, ki ga predstavljamo, prvi specifični slovenski priročnik s področja bibliografske obdelave in sistematičnega podajanja primerov katalogizacije glasbenih virov. Na voljo je v elektronski obliki, kar je velika prednost v smislu dostopnosti in seveda tudi nadaljnega dopolnjevanja in širjenja glede na aktualna vprašanja iz prakse.

Želimo, da bi ga kolegi šolski knjižničarji glasbenih šol čim bolj uporabljali, dobrodošel pa bo tudi za vse kolege drugih tipov knjižnic, ki se pri svojem delu srečujejo z glasbenimi viri. ●